

Literatura Catalana del Romanticisme al Realisme

Codi: 105842

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503998 Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística	OB	3	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Ramon Panyella Ferreres

Correu electrònic: Ramon.Panyella@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha

Objectius

Aquesta assignatura tracta de donar una visió panoràmica de la literatura catalana del segle XIX. Es treballarà sobre aspectes socioliteraris (situació de la literatura en català fins al 1859; Renaixença a partir d'aquesta data) i estèticoculturals (romanticisme, realisme). Es reflexionarà sobre la naturalesa i evolució dels gèneres literaris i s'analitzaran textos crítics i obres dels autors més rellevants.

L'assignatura ha de proporcionar als i les estudiants un fonament sòlid per a la comprensió de la literatura catalana contemporània i té com a objectiu mostrar el fenomen literari en la seva doble dimensió històrica i estètica.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i respecte pels drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes de l'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte les seves fonts, la periodització de la història literària occidental i el context social.
- Demostrar domini de la normativa de la llengua catalana, dels seus fonaments lingüístics i de totes les seves aplicacions en l'àmbit acadèmic i professional.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre les tendències, els gèneres i els autors de la tradició literària catalana.
- Fer lectures i interpretacions crítiques de textos.
- Fer treballs escrits o presentacions orals efectius i adaptats al registre adequat.
- Identificar les principals tendències, els autors més significatius i les obres més representatives de la literatura catalana.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar adequadament els coneixements adquirits per a l'obtenció de dades i el maneig de fonts documentals d'aplicació a l'estudi de la llengua i la literatura catalanes.
2. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
3. Comentar textos literaris, aplicant-hi els instruments adquirits i d'acord amb el context històric i sociocultural.
4. Descriure el context històric de la literatura catalana contemporània i relacionar obres amb el seu context històric i cultural.
5. Distingir el factor sexe/gènere en la configuració del cànon literari.
6. Dominar l'expressió oral i escrita en llengua catalana.
7. Elaborar textos crítics sobre les tendències principals, els autors i les obres més representatives de la literatura catalana contemporània.
8. Elaborar treballs d'acord amb l'ètica científica.
9. Exposar i argumentar visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana contemporània.
10. Fer treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
11. Identificar els elements clau de la tradició cultural occidental a partir del segle XIX fins a l'actualitat.
12. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
13. Identificar les relacions de la literatura amb la història, l'art o altres moviments culturals.
14. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la seva relació amb les àrees humanes, artístiques i socials.
15. Interpretar la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat, i reconèixer amb detall en un text contemporani els trets de la tradició occidental.
16. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
17. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
18. Produir textos escrits i orals amb correcció normativa.
19. Redactar assajos històrics i interpretatius sobre la tradició literària contemporània.
20. Redactar assajos originals, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període contemporani.
21. Redactar comentaris de text amb sentit crític.
22. Utilitzar recursos tecnològics (digitals i audiovisuals) per a l'adquisició del coneixement i les seves aplicacions en llengua i literatura.

Continguts

I. La Literatura Catalana, 1789-1859

II. El moviment de la Renaixença, 1859-1893

III. Corrents literaris (Romanticisme i Realisme)

IV. Els gèneres: poesia, prosa i teatre

V. Els autors

Metodologia

Classes magistrals

Aula invertida

Seminaris

Tutories

Elaboració i presentació de treballs per part dels i les estudiants

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual, on l'alumnat podrà trobar la descripció dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques. Exposició per part del professor dels punts del programa i contextualització de les lectures escollides	35	1,4	4, 5, 11, 13, 14, 15, 16, 17
Seminaris de discussió de textos. Lectura i comentari de textos literaris, teòrics i crítics	17,5	0,7	2, 3, 5, 6, 12, 14, 16, 17
Tipus: Supervisades			
Presentació pública de treballs. Exposició oral, seguint un guió supervisat pel professor, de les lectures de textos literaris, teòrics i crítics	15	0,6	2, 3, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 17, 18, 21, 22
Tipus: Autònomes			
Documentació: cerca bibliogràfica. Fonts i recursos documentals	20	0,8	1, 2, 22
Elaboració i redacció de treballs	12,5	0,5	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22
Estudi	12,5	0,5	1, 2, 4, 5, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 22
Lectura de textos	30	1,2	3, 5, 12, 13, 14, 17

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura és continuada i es farà al llarg de tot el semestre acadèmic mitjançant les activitats programades que s'indiquen a la graella.

Per tal d'aprovar l'assignatura els estudiants han d'obtenir una nota mínima de 5. En cas contrari, caldrà fer una recuperació en les condicions i termes que s'expressen més avall.

En el moment de dur a terme cada activitat avaluativa, el professor informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de qualificacions.

S'obté la qualificació de "No avaluable" sempre que els estudiants no hagin presentat un mínim del 30% de les activitats d'avaluació.

En cas que un alumne cometi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. Si es produeixen diverses irregularitats en els actes, la qualificació final d'aquesta assignatura serà zero. Els actes d'avaluació en què hi hagi hagut irregularitats no són recuperables.

Per poder accedir a la recuperació a) l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total; i b) la qualificació de l'avaluació per a tenir dret a la recuperació ha d'estar compresa entre 3,5 i 4, 9.

El professor responsable de l'assignatura, amb el vistiplau de la coordinació d'estudis i del centre, pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no són recuperables, sempre que no superin conjuntament el 50% de la qualificació final de l'assignatura.

La nota màxima de l'assignatura serà 5 per als i les estudiants que facin la recuperació.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams (o aplicació equivalent), assegurant que tots els estudiants hi poden accedir.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen continguts: exposició raonada d'un tema i anàlisi d'un text (literari i/o crític)	50%	3	0,12	3, 4, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21
Presentació oral a classe (d'un text literari, teòric o crític; o d'un personatge rellevant de la cultura literària de l'època)	15%	1,5	0,06	1, 3, 4, 5, 6, 8, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 22
Treball d'anàlisi d'una obra literària o d'una selecció de textos literaris	35%	3	0,12	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 21

Bibliografia

Històries de la literatura catalana

CASSANY, Enric (dir.), *Panorama crític de la literatura catalana. IV. Segle XIX*, Barcelona: Vicens Vives, 2009.

CASSANY, Enric; DOMINGO, Josep M. (dir.), *Literatura contemporània (I). El Vuit-cents*, Barcelona:

Enciclopèdia Catalana / Barcino / Ajuntament de Barcelona, 2018.

GABRIEL, Pere (ed.), *Història de la cultura catalana*, vol. IV-V, Barcelona: Edicions 62, 1994-1995.

RIQUER, Martí de; COMAS, Antoni; MOLAS, Joaquim (dir.), *Història de la literatura catalana*, vol. VII-VIII,

Barcelona: Ariel, 1986.

RIQUER I PERMANYER, Borja de (dir.), *Història, política, societat i cultura dels Països Catalans*, vol. VI-VII, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1996-1997.

Diccionaris

BOU, Enric, *Nou diccionari 62 de la literatura catalana*, Barcelona: Edicions 62, 2000.

BROCH, Àlex, *Diccionari de la literatura catalana*, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2008.

Bibliografies

DOMINGO, Josep M.; DASCA, Maria; VERDAGUER, M. Àngels, *Bibliografia sobre literatura catalana del segle XIX*, Barcelona: Xarxa Temàtica de la Renaixença, 2003, continuada per Carola Duran en l'*Anuari Verdaguer*.

<http://www.traces.uab.cat>

Programari

No es farà servir cap programa específic